

"Üstâd-ı hakîki Kur'ândır, tevhid-i kible bu üstadla olur, diye yalnız o üstâd-ı kudsînin irşadiyle hem kalbi, hem ruhu, gâyet garib bir tarzda sülûka başladılar." cümlesini izah eder misiniz?

Mana ve hüküm değişmez, değişen sadece işin keyfiyet ve kuvvet noktasıdır. Yani Üstad Hazretlerindeki halet aynı şekilde bir Nur talebesinde de cereyan eder; lakin o haletin keyfiyet ve kuvveti kişinin kabiliyet ve keskinliğine bakar. Üstad Hazretlerinde çok keskin ve keyfiyetli iken avam bir Nur talebesinde bu hal daha zayıf ve az keyfiyetli olur.

Risale-i Nurların terbiye ve ıslah etme gücü, her insan için aynı kuvvettedir. Lakin bu gücü kabul etmek ve mazhariyet noktasında her insan aynı keyfiyet ve kuvvette değildir. Her insanın idrak ve ihata yapısı aynı olmadığı için, Risale-i Nurlara mazhariyetleri de aynı ve eşit olmaz.

Nasıl Kur'an manevi ve İlahi bir sofradır, her insan kabiliyeti nispetinde bu sofradan istifade eder, aynı şekilde Risale-i Nurlar da bu Kur'an sofrasının bu zamanda açılmış cüzi bir sergisidir; her insan kabiliyeti nispetinde bu sergiden istifade eder. Kalp ve ruhun süluklerini de bu kapsamda değerlendirebiliriz.

- İmam-ı Rabbani'nin "Tevhid-i kible et." demesiyle; Üstad, diğer alim ve kitapları bırakıp yalnız Kur'an'ı rehber tutmaya başlıyor. Biz neden Üstad gibi yapmayıp, Üstadı ve Risaleleri rehber tutmuyoruz?

İbn-i Sina ayarında bir doktora **"Diğer hekimlerin yollarını ve meşreplerini bırak, kendi yolunu ve meşrebini oluştur."** demek gayet yerinde ve güzel olur. Ama tıptan anlamayan sıradan ve cahil bir adama aynı teklifi yapmak, tıp adına cinayet olur.

Aynı şekilde manevi bir tabip olan Üstad'a İmam-ı Rabbani Hazretlerinin **"Diğer manevi hekimlerin meslek ve meşreplerini bırak, kendi mesleğini ve meşrebini oluştur."** demesi gayet yerinde ve güzel bir tavsiyedir. Ama aynı tavsiyeyi sıradan ve cahil bir adama teklif etmek din adına cinayet olur. Çünkü cahil birisinin Kur'an ve sünnetten direkt yol açıp müçtehit ve alimlere gereksinim duymaması düşünülemez.

Yani biz de Bediüzzaman'ın seviyesinde isek, yeni bir yol yeni bir çığır açar Bediüzzaman da dahil diğerlerini taklit etmeyebiliriz. Yoksa bir alimi bir müçtehidi taklit etmemiz icap eder...

- "'Tevhid-i kible et.' demiş. Yani, 'Yalnız bir üstadın arkasından git.'

Tevhid-i kible etmek ne demektir? Tevhid-i kible etmek kimlere mahsustur? Önceki asırlardaki mücedditler acaba nasıl hareket etmişlerdir?

Bu ifade İmam-ı Rabbani Hazretlerinin, kendi zamanında bulunan Mirza Bediüzzaman isminde bir zata yazdığı bir mektupta geçiyor. Üstadımız da İmam-ı Rabbani Hazretlerinin "**Mektubat**"ından tefeül ettiği zaman, kendisine ilk olarak bu mektuplar açılmıştır. Bu mektupların başında, "**Mirza Bediüzzaman'a Mektub**" yazılı olmasından Üstadımız kendisine yazılmış gibi kendisini o mektuplara muhatab kabul ederek okumuştur. Bu mektublarda İmam-ı Rabbani hazretleri "**Tevhid-i Kible et.**" tavsiyesinde bulunmuştur. Üstadımız da "**Tevhid-i kible Kur'an'la olur.**" diyerek doğrudan Kur'anı kendisine üstad kabul etmiştir.

Tevhid-i kible, yalnız bir yere bağlı olmak ve birisinden istifade etmek anlamına gelir.

Aslında bu tavsiye herkese yapılabilir. Yani sadece büyük ruhlu insanlara mahsus kalmaz. Herkes için geçerli bir kaide olabilir. Sadece bir mürşide bağlanma durumu çoğu insan için daha istikametli bir yol olabilir.

- "**Baktı, onların her birinin ayrı, câzibedar bir hassası var. Hangisinin arkasından gideceğine tahayyürde kaldı. İmam-ı Rabbânî ona gaybî bir tarzda 'Tevhid-i kible et' demiş.**" Her birinin ayrı cazibedar bir hassası var, diyor Üstad; neden birini seçmiyor?

Üstad Hazretleri bütün o cazip hassaların cem olduğu mesleği taharri etmiş ve bulmuş. Birisinin arkasında gitse, sair hassalar ve meziyetler nakıs kalacak. Bu yüzden bütün güzel hasse ve meziyetlerin tecemmu ettiği **tevhidi kible** etmiş ve ona yönelmiş.

Bu asır çok dehşetli ve dinden uzak olduğu için, böyle hasiyetli ve tesirli ve herkesin kendine uygun bir şeyleri bulacağı mesleği Allah ona ikram etmiş.

"**Birisini seçse idi ondan fayda görmezdi.**" demek yanlış olur. Ancak "**nakıs olurdu**" demekde bir sakınca olmaz. Mesela, Üstad Hazretleri İbn-i Arabi Hazretleri gibi meziyetli ama hususi yolu seçse idi, milyonlarca kişi bu şekilde imanını kurtaramayacaktı belki de...